

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sapientissima Dei Mvndvm Regentis Gvbernatio; Ex qua
pendent, quæ vulgò in Casv, Fortvna, Fato, Esse Pvtantvr**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1645

§. 11. Honoris ac dignitatum Fortunæ subiectarum vanitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52314](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52314)

§. X.

S. Bernardi amissionem bonorum, beneficij loco, habentis magnanimitas.

Sic æstimat, quisquis nouit æstimare fortunas. Vt autem & nos sic discamus æstimare, & Sanctis Deus facultates subduxit, & Sancti, facultatibus subductis, Deo gratias egerunt; neque alijs, sed sibimetipsis culpam attribuerunt; immò onere se leuatos arbitrati, res ablatas, beneficij loco censuerunt. *Bernardus Ciarenallensis Abbas, cum ducenta argenti pondo sibi adimpensas construendi Monasterij missa, à grassatoribus intercepta fuisse audisset, gratias Deo egisse dicitur, quod magno se onere leuasset. Tam ergò modicè tulit, argenti amissionem, ut eo grauari se putaret, si non amisisset.* Grauantur multi, sed onus amant, quo ad Infernum deprimuntur. Ne hili facerent, si flauam terræ glebam, aut candidum metallum cum cęlesti gloria conferrent: aut illud meminissent: *Diuitiæ si affluant, nolite cor apponere: aut istud:*

Psal. 61.
11.

*Non est tuum, fortuna, quod fecit tuum.
Dari bonum, quod potuit, auferri potest.*

§. XI.

Honoris ac dignitatum Fortune subiectarum vanitas.

Mul-

Multò autē citiùs alterum Fortunæ bonum, Honor, & nomen bonum auferri potest. Pecunia manibus, fama linguis tollitur: ad illam rapiendam digiti debent esse præsentēs: lingua & sermo etiam absentibus nocet; immo magis sæuit in eum, qui quia non audit, non defendit. Idcirco & hîc rectè pronunciat, quem, supra, iudicem adduximus, ita enim ait: *Felicitas hominis pendere non debet ex hominum linguis. Nullus enim sapientum Philosophorum finem suarum actionum constituit in fama vulgi, aut in lingua hominum.* Prouidè ait: *nullus sapientum Philosophorum.* Nam stulti non pauci fuerunt, qui, nominis causa, omnia facerent, omnia ferrent. An non enim Empedocles, vt immortalis factus videretur, morte occultata, in craterem ardentis Aetnæ insiluit, crepidis, seu baxeis proditus, quas vis flammæ reiecit sub oculos eorum, qui amissum quæsiuerunt? Nimirum egregia sapientia est, mori, ne mortalis videaris. Numa Pompilius, vt authoritatem sibi faceret, AEgeriæ Nymphæ mendacio superbiuit. Monyma Mithridatis vxor, in desperatione rerum profligatarum, ignominia impatiens, detractum è capite diadema collo circum-

S. Augustin. epist.
56. ad Dioscoridē.

ligavit, seq; ipsam suspendit. Cum autem corporis pondere laqueus ille diruptus esset, dixit: *Execrandum diadema, neq; in tam tristi ministerio mihi profuisti.* Moxque, cum super illud humi abiectum insputasset, Eunucho regio se se obtulit iugulandam. Quid hæc putavit, homines dicturos? fronti, non gutturi factum esse, diadema, dixerunt; longèque fortiùs acturam fuisse, si ignominiam ferre, quàm in se ipsa vindicare maluisset. At illa quoque Fortunæ exemplum fuit, in qua ostendit, vsque adeò paruum discrimen inter laqueum & diadema esse, vt hoc ipsum possit regibus, pro laqueo, seruire. Quanti autem sint facienda, dignitas, potentia, honor, *sapientes Philosophi*, immo ipsi etiam poëtæ sonantissimè docuerunt. Horum vnus ita canit.

Seneca
in Agamemno,

*O regnorum magnis fallax
Fortuna bonis: in præcipiti
Dubioq; nimis excelsa locas.
Nunquam placidam sceptrâ quietem,
Certumne sui tenuere diem.
Alia ex alijs cura fatigat.
Vexatq; animos noua tempestas.
Non sic Libycis Syrtibus æquor
Furit alternos voluere fluctus:*

Non

Non Euxini turget ab imis
 Commota vadis vnda nivali
 Vicina polo, ubi caruleis
 Immunis aquis lucida versat
 Planstra Bootes, ut precipites
 Regum casus Fortuna rotat.

Sic Seneca canens. Seneca autem Philoso- Senec.
 phans ita loquitur: *Rectum iter, quod serò lib. epist.*
cognoui, & lassus errando, alijs monstro. Cla- 8.
mo, vitate, quæcunq; vulgò placent, quæ Ca-
sus attribuit: ad omne fortuitum bonum, suspi-
ciosi pauidiq; subsistite. Et fera, & piscis, spe
aliqua oblectante, decipitur. Munera ista For-
tune putatis? insidia sunt. Quisquis nostrum
tutam agere vitam volet, quantum plurimum
potest, ista viscata beneficia deuitet. In quibus,
hoc quoq; miserrimi fallimur, quòd habere nos
putamus, habemur (quo sensu etiam viri di- Psal. 78,
uitiarum, non diuitiæ virorum, in sacris, vo- 6.
cantur) In precipitia cursus iste deducit. Hu-
ius eminentis vitæ exitus, cadere est. Deinde
ne resistere quidem licet, cum cepit transuersos
agere felicitas. Aut rectus sta, aut semel fuge.
 Itaque sapienter alta vitat, qui non vult al- Senec. in
 tè cadere: *Quidquid in altum Fortuna tulit, Aga-*
ruiura lenat. Hoc est Honor, hoc dignitas, memo.
 hoc magnum nomen mortalium, omnium

S. Chry-
sost. hom.
20. ad
pop.

linguis & petulantia expositum: quod nul-
la vnquam magna mentes magni fecerunt.
De Constantino Magno D. Chrysoftomus,
ex oratione Flauiani hec recitauit: *Fertur be-
atus Constantinus, effigie sua quandoq; lapidata,
multis ipsum instigantibus ad supplicium de aucto-
ribus contumelia sumendum, & dicentibus, quod
omnem ipsius faciem saxis conuulnerarint: ma-
nu facie palpans, & leniter ridens, dixisse: Sed
sanum quidem caput, sana verò & facies tota. Illi
verò reueriti, & confusi, ab hoc iniquo destitè-
re consilio. Et hoc verbum haecenus canunt om-
nes: nec tantum temporis labefecit, aut huius
memoriam extinxit. Quot non sit hoc trophaeis
splendidius? Contempsit tantus Imperator
contumeliam, ostenditque, se non faucia-
tum in statua sua. Idem nos cogitemus, si
quis nomen nostrum verberat, quod aequè
extra nos est, atque statua nostra.*

§. XII.

*Sanitatem corporis eiusmodi bonum esse, ut
subinde ei corporis infirmitas fuerit praelata,
ut in Egidio fuit videre, qui sagit-
ta ictus noluit sanari.*

Propius nos attingit bona corporis vale-
tudo, neque est in nostra potestate, sentire,
vel non sentire vim dolorisque morborum.

De